

άντερα ή, άμάρτ. *άδέρα* Ίμβρ. Κρήτ. Μοσχονήσ. Σάμ.
Έκ τοῦ οὐς. *άντερι* κατά τύπ. μεγεθ.

Έντερον ένθ' άν.: *Πά' ή γραιά νά πλύν' τ'ς άδέρεις,*
τ'ς παίρν' άστός (έκ παραμυθ.) Σάμ. *Έβγα άπόξον άπό*
τήν άδέρα (έπωδ.) Μοσχονήσ.

άντεράκι τό, σύννηθ. *άδεράκι* πολλαχ. *άντιράκι* βόρ.
ιδιώμ. *άδιράκι* ένιαχ. βορ. ιδιώμ.

Έκ τοῦ οὐς. *άντερο* και της ύποκορ. καταλ. -άκι.
Μικρόν έντερον ένθ' άν.: *Άσμ.*

Μόν' θέλου τ' άδεράκι μου τόν πουλυματουμένον
Θράκ. (Αίν.) Συνών. *άντερίδι*, *άντερίτσι*, **άντερό-*
πουλλο, *άντερούδιν*, *άντερούλλι*.

άντεράς ό, Πελοπν. (Γαργαλ.) *άδεράς* Πελοπν. (Οίν.)
Έκ τοῦ οὐς. *άντερο* και της παραγωγικής καταλ. -ας.

1) 'Ο άρεσκόμενος νά τρώγη έντερα ένθ' άν. Συνών.
άντερολόγος. 2) Λαίμαργος Πελοπν. (Οίν.)
Η λ. και ώς έπων. Πελοπν. (Οίν.)

άν-τεράς ό, άμάρτ. *άρετράς* Θήρ.

Έκ τοῦ οὐς. *άν-τερί*, παρ' ό και τύπ. *άρετερί*.
'Ο φορών *άν-τερί*, ό ιδ.

άντέρι ή, Πόντ. (Κερασ.)

Έκ της προθ. *άντι* και τοῦ οὐς. *έρι*.

Φιλονικία, *έρις*: Φρ. *Έριν κι άντέριν έχουν* (έρίζουν
μετά πείσματος πρός άλλήλους).

άντέρι τό, έντέριν Πόντ. (Κερασ.) *έντέρ'* Πόντ.
(Όφ.) *άντέριν* Πόντ. (Οίν.) *άντέρι* Κάρπ. Πελοπν.
(Πάτρ.) *άδερι* Κεφαλλ. Κύθηρ. *ίντέριν* Πόντ. (Κερασ.)
ίντέρ' Πόντ. (Άργυρόπ. Κοτύωρ. Κρώμν. Σάντ. Τραπ.
Χαλδ.)

Έκ τοῦ μεταγν. οὐς. *έντέριον*. Διά την κώφωσιν
τοῦ ε έν τῷ τύπ. *ίντέριν* τοῦ Πόντ. πβ. *τά αυτόθ. όμοια*
κεφάλι-κι φάλ' κττ.

1) Έντερον ένθ' άν.: *Ηβγαλα τ' άντέρια τοῦ σφαχτοῦ*
Κάρπ. || Φρ. Αναείρουν τ' άντέρια μου (συγχύζομαι, άη-
διάζω) Κάρπ. *Παιδιά παίδεψι τῶν άδερειών* (ή άνα-
τροφή τῶν παιδων άπαιτεῖ κόπους πολλούς) Κεφαλλ.
Τῇ μνίας τ' ίντέρā άγλαθάς' (έξερευνā περιέργωγς. 'Επί
τοῦ πολὺ άκριβολογοῦντος) Κρώμν. Τραπ. *Τ' έντέρā μ'*
άπάν' άφκά έρθαν (τά άντερά μου έγιναν άνω κάτω, ήγα-
νάκτησα) Κερασ. *Έκορδυλάγαν τ' ίντέρā μ' άσ' σα γέλ'τα*
(έπί ύπερβολικοῦ γέλωτος. *έκορδυλάγαν* = περιπλακέντα
έδέθησαν εἰς κόμβους) Κοτύωρ. || Αἰνιγμ.

Άσπρον γεννειώμαι, μαῦρον καταστένομαι,

ταρταλένια φορῶ κι όλοι με τρώσιν,

άμμε τ' άντέρια μου τὰ δόντια των οποῦσιν

(τό κεράτιον) Κάρπ. 2) Τό παχὺ έντερον Πελοπν.
(Λάστ.)

άν-τερι τό, έν-ταρίν Πόντ. (Κερασ.) *έν-τερι* Καππ.
(Σιλ.) Πόντ. (Κοτύωρ.) *ίν-τερι* Λέσβ. *άν-τερι* σύννηθ.
άν-τιρι βόρ. ιδιώμ. *άν-τερι* Άνδρ. Κρήτ. Πελοπν. (Άρκαδ.)
άν-τιρι Κυδων. *άρ-τερι* Θήρ. *άερι* Νάξ. (Άπύρανθ.)

Έκ τοῦ Τουρκ. *entari*.

Ποδήρης, χειριδωτός χιτῶν φορούμενος έν παλαιότε-
ροις χρόνοις και ύπό τῶν άνδρῶν, νῦν δέ συνήθως ύπό
τῶν κληρικῶν, ένιαχοῦ δέ και ύπό τῶν γυναικῶν ένθ' άν.:
Άσμ.

Χτυπā τὸ πασουμάκι τζη, τ' άνι-τερί τζη τρίζει
Κρήτ.

άντεριά ή, Άθήν. — Λεξ. Δημητρ. *άδεριά* Κεφαλλ.
άντερία Τσακων.

Έκ τοῦ οὐς. *άντερο* και της παραγωγικής καταλ.
-ιά. Διά τὸν σχηματισμὸν πβ. *συκώτι-** *συκωτάρεις*
-συκωταριά.

Τὸ σύνολον τῶν έντέρων, τὰ σπλάχνα έν γένει ένθ' άν.:
Τῶδωσε μιὰ μαχαιρὰ και τῶβγαλε τήν άδεριά ὄξον Κεφαλλ.
Συνών. *άντερικό*, *άντερωσιά*.

άντερίδι τό, Ήπ. *άντιρίδ'* Ήπ. (Χουλιαρ.) Μακεδ.
(Καταφύγ.)

Έκ τοῦ άρχ. οὐς. *έντερίδιον*.

Άντεράκι, ό ιδ., ένθ' άν.: *Μαζέψαμι τ' άντερίδια*
και φάγαμε αυτόθ.

άντερικάδα ή, άμάρτ. *άντικαδα* Στερελλ. (Αἰτωλ.)
άντεροκάδα Πελοπν. (Τρίπ.) *ντερεκάδα* Πελοπν. (Βούρ-
βουρ. Λακεδ. Λάστ. κ. ά.) Στερελλ. (Γραν.) *ντικαδα*
Στερελλ. (Αἰτωλ. Άρτοτ. κ. ά.)

Έκ τοῦ οὐς. *άντερικό* και της παραγωγικής καταλ.
-άδα (Ι).

'Ο οἰσοφάγος ένθ' άν.: *Η ντικαδα κρατειέται άπ' την*
α'λιά Αἰτωλ. Βγάλ' την ντικαδα κι πέτα τ' νά τ' φάν τὰ
οα'λλιά αυτόθ. || Φρ. Δέν χουρταίν' αυτός, εἶνι διαόλ' ντρι-
κάδα αυτόθ. Δέ χουρταίν' ή ντικαδα τ' λότιλα (εἶναι άπλη-
στος) αυτόθ.

άντερικό τό, άμάρτ. *άδερικό* Κρήτ.

Έκ τοῦ μεταγν. έπιθ. *έντερικός*.

Κατά πληθ., τὸ σύνολον τῶν σπλάχνων: *Έπήρε τ' άδε-*
ρικά ή μάνα μου και πάει 'ς τή βρούσι νά τὰ πλύνη. Συνών.
άντεριά, *άντερωσιά*.

άντερίτσι τό, άμάρτ. *άδερίτσι* Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.)

Έκ τοῦ οὐς. *άντερο* και της ύποκοριστικής καταλ.
-ίτσι.

Άντεράκι, ό ιδ.: *Άχτέ μου, τ' άδερίτσι μου, θά με*
δείρη ό γεροδίτης μου (έκ παραμυθ. *άχτε* = άετέ.)

άντερο τό, έντερο Άπουλ. Καππ. (Άραβάν. Φερτ.)
γέντερο Καππ. (Φάρας.) *όντερο* Καππ. (Σινασσ.) *άντερον*.
Κύπρ. *άντερο* κοιν. και Καλαβρ. (Μπόβ. Ροχούδ.) Πόντ.
(Άμισ.) *άδερο* πολλαχ. *άντερε* Τσακων. *άντιρουν* Λυκ.
(Λιβύσσ.) *άντιρον* βόρ. ιδιώμ. *άδιρον* ένιαχ. βορ. ιδιώμ.
άδιον Σάμ. *άνταρο* Άπουλ. *τάνταρο* Άπουλ. (Μαρτ.)

Έκ τοῦ μεσν. οὐς. *άντερον*, ό έκ τοῦ άρχ. οὐς.
έντερον. 'Ο τύπ. *όντερο* έκ τοῦ τό *έντερο-τό ντερο*
και κατά ψευδη χωρισμὸν τ' *όντερο*. Τὸ *τάνταρο* έκ
της συνεκφ. μετά τοῦ άρθρ. Πβ. δι' όμοίαν σύνθεσιν
ταγγόπον (ιδ. *άγγειόπουλλο*), *ταντι* (ιδ. *άντι*), *του-*
ράδιν (ιδ. *οῦράδιν*) κττ.

1) Έντερον, συνήθως δέ έν τῷ πληθ. κοιν. και Άπουλ.
(Μαρτ. κ. ά.) Καλαβρ. (Μπόβ. Ροχούδ. Καππ. (Άραβάν.
Σινασσ. Φάρας. Φερτ.) Πόντ. (Άμισ.) Τσακων.: *Παχὺ*
-χοντρο-φιλό άντερο Άθήν. *Βασιλικό άντερο* (τό άπευθυ-
σμένον) ένιαχ. *Γουργουρίζουν τ' άντερά μου* πολλαχ. *Θά σοῦ*
βγάλω τ' άντερα ὄξω! (άπειλή. Πβ. *άντεροβγάλτης*)
Πελοπν. (Άρκαδ.) || Φρ. *Πέσαν τ' άντερά μου* (ένν. διά
τήν πείναν). *Έβγαλε τ' άντερά του* (έπί άκατασχέτου έμε-
τοῦ) σύννηθ. *Άντερο στριμμένο* (άνθρωπος δύστροπος).
Φουσκωμένο άντερο (άνθρωπος κοῦφος, άνόητος) πολλαχ.
Έπέσανε τ' άντερά μου (έπί ματαιίας προσπαθείας) Ζάκ.
Δέν μās έμεινε άντερο (διά τὸν πολὺν γέλωτα) Πελοπν.
(Άρκαδ.) *Μοῦ ανακάτεψε τ' άντερα* (με έξώργισε) Πελοπν.
(Άρκαδ.) *Έβγήκε τ' άντερό του* (έπαθε κήλην) αυτόθ.
Άραθυμῶ και κρέμουνται τ' άδερά μου (έπί σφοδρῆς έπιθυ-
μίας) Νάξ. (Άπύρανθ.) *Έμπήκε ό λύκος 'ς τ' άντερα* (έπεί-
νασα) Πελοπν. (Άρκαδ. Άργ. κ. ά.) *Έχει τοῦ τρημέρουν*

